

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Deák-tér 31. Telefon szám: 78. Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. Felölös szerkesztő és laptulajdonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Egész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K VIDEKEN: Egész évre 14 K, 1/2 évre 7 K, 1/4 évre 3-50 K. Egyes szám ára vasárnap 14, hétköznap 6 fill. Nyitlár soronként 80 fillér.</p>
--	--	--

A belügyminiszter válasza.

Sürgős beadványunk kedvező elintézése! — 500 kgr.-on alól is lehet árpát vásárolni.

Lapunk aug. 13-iki számában szólaltunk fel hatóságunk azon — szerintünk *téves* — megállapításával szemben, mely szerint a 2117—1916. M. E. rendelet 2. főszámu 4 §-a úgy értelmeztetett, hogy a gazdasági szükségletekre igényelt árpa megvevésére vásárlási igazolvány 500 kg-nál kisebb részletekben még az esetben sem állítható ki, ha a részmennyiségek együttvéve a rendelet hivatkozott pontjában megállapított 500 kg-nyi minimális összeséget kiadják. Utaltunk arra a kétségtelen hátrányra és keserves, sok zavarra, ami ebből az értelmezésből eladóra és vevőre egyaránt, de a vevőre különösképen háramlik olyan esetekben, amikor vagy egy termelőtől nem képes az egész 500 kg-nyi szükségletet megvásárolni, vagy nincs ki az egész évi szükséglete 500 kilogrammra.

Megírtuk, hogy a kérdés végleges és minden kétséget kizáró megoldását kieszközölendő *magához a m. kir. belügyminiszteriumhoz fordulunk sürgős beadvánnyal s ezt meg is cselekedtük.* Alapos megindokolással s magának a rendelet tekintetben homályosan megfogalmazott pontjainak *helyes értelmét* feltáró részletezéssel kifejtettük, hogy:

„A 2117—1916. M. E. sz. rendelet 4. §-a. második bekezdésének első mondata így hangzik:

„A fel a vásárlási igazolvány kiállítását akár az 1916. évi augusztus hó 16-ik napjától 1917. évi aug. hó 15-ik napjáig terjedő időre számított gazdasági szükséglet egész mennyiségének egy tételben, akár meghatározott, de 500 kgr.-nál nem kisebb részletekben való megvásárlására kérheti és kérelmét ez utóbbi esetben akár egyszerre terjesztheti elő a szükséglet egész mennyiségére nézve, akár időközönként egyes részmennyiségekre nézve“ . . .

Az ötödik bekezdés első mondata pedig ezt fűzi hozzá: „Ha a vásárlási igazolványon feltüntetett terménymennyiséget egy tételben megvásárolni nem tudja, vételre az igazolványt fel nem használhatja, hanem új igazolványt köteles iratni.“

Mi arra a természetes álláspontra helyezkedtünk, hogy akinek 500 kgr. árpa vásárlására joga van, azt bezerezheti kisebb részletekben is, ahogy tudja, csak az a lényeg, hogy a 2 vagy 3 helyről vásárolt mennyiség együttvéve az 500 kgr.-ot kiadja. Tehát a hatóságnak az 500 kgr.-ról szóló utalványt 100, 200, 300 kilós részletutalványokban is ki kell adni, mert az a pont, amit nem vettek figyelembe nálunk, mert az új igazolvány — a rendelet szószertint idézett szövegének szerintünk egyedül helyes értelmében! — csakis részmennyiségekre vonatkozhatik. . . .

Aug. 14-en ajánlottan felküldött beadványunkra f. hó 19-én 347. pénztári szám alatt feladott távirati választ nyertünk a magas miniszteriumtól a következő tartalommal:

„Nagykőrös és Vidéke Szerk. Beadványára értesítem, hogy a forgalomnak közszükséglet biztosítása céljából való ellenőrizhetése tette szükségessé 2117. m. e. számú rendelet 3. §-ának azt a rendelkezését, hogy az, aki gazdasági szükségletet részletekben akarja beszerezni, azt csak 500 kgr.-nál nem kisebb részletekben tehetze meg; *akinek gazdasági szüksége azonban 500 kgr.-nál kevesebb, természetesen ennél kisebb mennyiségre kaphatja vásárlási engedélyt.* *Belügyminiszter.**“

T Á R C A.

Apróságok.

Winer Aladártól.

Ne keresd a . . .

Ne keresd a boldogságot,
Ugy sem ered soha el,
Hasztalanul üzöd, vagyod,
Boldogga csak nem leszel.

De ha felhagysz a reménnyel,
Hogy elérjed vagyodat,
A legelső esőndes éjjel
Is már boldogságot ad . . .

Orfeumban.

Mennyi fény és mennyi pompa,
Mennyi jó kedv egy halomba!
Mennyi vidám emberi zaj, —
Muzsika szó — enek, — kacaj.

Csillogó selyem ruhába'
Mennyi csókos szép leányka.
Mennyi vágy és mennyi élet . . .
Mennyi sivár — üres lélek . . .

Egy leánykához.

Légy te leányka olyan kedves, amily szép vagy
Légy oly szép, amilyen kedves is ifju szived,
S meglásd: rózsaszínű fátyolon át a világot
Százgyönyörével is így fog mosolyogni neked.

A férfi.

Beteg vagyok, — nagyon beteg,
Nincs sebemre gyógyulás,
Kit szerettem, azt a lánykát,
Feleségül vette más.

Nincs szívemnek gyógyulása,
Vagy ha van csak egy lehet,
Az, hogy majd egy szebb leánnyal
Elfelejtsem képedet . . .

Olyan az én . . .

Olyan az én lelkem, mint a temetőkert
Minden porcikája szomorúság — bánat,
Valahányszor szálló sir a temetőben,
Éz a sóhajtásom, mely az éjben támad.

És mikor a napnak odatéved fénye,
Hogy a sírok szelén virágot fakasszon,
Éz az élet adó meleg nyári napfény
Éz a te emléked — édes szöke asszony.

Dal egy szép asszonyhoz.

A multkor azt ígertem Önnek
Hogy dalra csendül lelkem lantja,
Amely dal lánoló szívemnek
Szerelmet mind, de mind kiontja.

S hiába írom a dalt egyre másra
Egyik sem az mit szívem kíván; —
Szebben beszélne minden szép dalomnál
Egyetlen csókom édes ajakán . . .

A dolog e szerint úgy áll, hogy az 500 kgr.-nál kevesebb árpa mennyiséget igénylő fogyasztó a saját nevére kiállítva is kaphat szükségletének megfelelő — 100, 200, 300 stb kgr.-ra szóló — vásárlási igazolványt; akinek meg 500 kgr.-nál több, de 2—3-szor stb. 500 kgr. már nem kell, hanem mondjuk csak 600, 700, 800 kgr., az az 500 kgr. felüli mennyiségre is nyerhet *épen* szükségletének megfelelő igazolványt.

Mikor ezt a döntést éves készséggel a közönség tudomására hozzuk, megvagyunk győződve, hogy közigazgatási hatóságunk is megfogja nyerni a hosszútartalmu utasítást s így a gazdasági szükségletet képező gabona mennyiségek vásárlási igazolványainak kiállításánál a további nehézségek megszűnnek.

Katonák a mezőgazdaságban.

Arra vonatkozólag, hogy a hadvezetőség mily nagy súlyt helyez a mezőgazdasági élet folytonosságára, annak legfőbb bizonyítéka az a legújabb rendelet is, amely a mezőgazdasági célokra felmentettek bizonyos részének további felmentését a közigazgatási hatóságokra ruházta. A midőn azonban közzétesszük a hadügyminiszter és honvédelmi miniszter által közös egyetértéssel kiadott rendelet főbb intézkedéseit, figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a szükséges lépéseket mielőbb tegyék meg. Nemcsak a saját érdekük ez, de fontos közgazdasági érdek is, mert akinek a szántóföldön van helye, sokkal többet használ az országnak, ha itt véghezvitt zavartalanul hivatásos foglalkozását.

Az említett rendeletnek lényege az, hogy a magyar kir. honvédelmi miniszter felhatalmazta a járási főszolgabírákat, hogy a jelenleg érvényben lévő 1916. évi szeptember hó 30-ig még érvénybe lépő és meghatározott időre szóló felmentéseket, melyek a cs. és kir. hadügyminiszter és a m. kir. honvédelmi miniszter az önálló mezőgazdáknak, őket helyettesítő hozzátartozóiknak, a mezőgazdasági alkalmazottaknak és felügyelő közegeknek és a mezőgazdaságnak okvetlen szükséges kovacsoknak, bográroknak és molnároknak engedélyeztet, ideiglenesen 1916. nov. hó 30-ig meghosszabbíthassák. Az említett egyének közül azok, akik harctéri szolgálatra alkalmatlanok, illetőleg segédszolgálatra, vagy népfőlkélesi szolgálatra fegyver nélkül alkalmasnak osztályozottak, a járási főszolgabírók (városi hatóságok) által bizonytalan időre fölmenthetők.

Ezek az egyének azonban 1916. évi november 30-ika után póttestük által ellenőrzés alá fognak vevetni, vajjon időközben harctéri szolgálatra való alkalmasságukat visszanyerték-e és csak a harctéri szolgálatra való alkalmasság fokának újabb, katonai orvosi vizsgálata után lép újból érvénybe a már engedélyezett felmentés.

A felmentés meghosszabbítására vonatkozó rendelkezések csakis azokra a legénységbeli egyénekre vonatkoznak, akik mögöttes országrezsekből felmentettek, vagy felmentetnek. A havidíjasok, valamint a hadrakelt seregtől felmentett összes felmentettek, feimentésük meghosszabbítása iránti kérelmükkel idejében és az előírt szabályszerű uton a felmentés engedélyezésére hivatott cs. és kir. hadügy-, illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz kötelesek fordulni.

A hadrakelt seregektől fölmentett havidíjasok és legénység részére kérvényük alapján a császári és királyi

hadügy-, illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszterium a felmentést nem engedélyezte. A m. kir. honvéderületi és a cs. és kir. katonai (hadtest) parancsnokság által engedélyezett felmentéseket a járási főszolgabírók meg nem hosszabíthatják. Ezek a felmentések a szabályszerű eljárás mellett a főispán véleménye alapján csak a hadügy-, illetőleg a honvédelmi miniszterium által hosszabíthatók meg. A községi előjárások, a hadügyminiszterium, illetőleg a honvédelmi miniszterium által mezőgazdasági érdekből meghatározott időre felmentettek részére a felmentés meghosszabbítása céljából szabályszerű díjazás mellett bizonyítványt kiállítani és ezeket a bizonyítványokat hivatalból névjegyzék kíséretében a népfőlkélesi, illetőleg felmentési igazolványi lapokkal együtt a járási főszolgabíróknak hivatalból beküldeni tartoznak. Ennélfogva a cs. kir. hadügyminiszterium és m. kir. honvédelmi miniszterium által engedélyezett felmentések meghosszabbítása céljából kérvényt nem kell benyújtani, mert a szükséges intézkedést a községi előjárás hivataltól köteles megtenni.

Az olajos növények fontossága.

— Gazdasági tanulmány. —

Irtá: Szobonya Vilma.
(Folytatás)

3

Hogy mennyi kárt jelent a gazdákra nevez az, hogy a pogácsában sok olaj bennmarad, megvilágítja a következő eset. Egy gazdaság álmánya részére nagyobb mennyiségű házilag sajtolt pogácsát vásárolt. Az áru vételekor is már feltűnik annak ziros volta. Arra a szerencsés gondolatra jöttek, hogy vajjon nem volna-e érdemes újra kisajtolni. A vizsgáló állomástól véleményt kértek e felől s kint, hogy olajtartalma 20 százalék. Az eredmény a következő lett: 35 q. pogácsáért fizettek még akkor 1400 koronát. Kisajtoltak 2 q. olajat, melyet 1600 koronáért adtak el. Az úrasajtolás költsége 200 korona volt. Ezt levonva az 1600 koronából, kitűnik, hogy annyit kaptak az újra kisajtoló olajért, mint amennyit ők az egész pogácsáért vettek.

Az egyszerűbb szerkezetű olajsajtó olyan, mint a régibb alaku szőlőprés, azzal a különbséggel, hogy a sajtolást nem csavarral eszközlőjük, hanem ékekel, melyet a prés oszlopa alá verünk s ez szorítja a magvakra nehezedő gerendát. Jobbak ennél s tökéletesebb munkát végeznek a különböző vasszerkezetű olajsajtók. Egy kisebb olajütő naponta 10—12 q. olajmag feldolgozására alkalmas.

A gyári pogácsák értéke sem egyforma, ez függ az olajjárás módjától. Mert lehet hideg és meleg sajtolással a magtól az olajat elválasztani. Felmelegítéssel mintegy ki van belőle olvasztva az olajtartalom,

mely a pogácsa ízén és szagán is megérzhető. Az összes pogácsák közül legkisebb értékkel bír az, melyet vegyszerek által zsírtalanított magvakból állítottak elő. Nemcsak az előállítás módjától függ a nyerhető olajmennyiség, hanem attól is, hogy hámozott, vagy hámozatlan magot sajtoltunk-e. Nem is gondolni, hogy a hámozás alkalmával az eredmény mennyire megváltozik. Nemcsak az olajnyerés lesz több, hanem a pogácsa értéke is tetemesen növekszik, mert nincs benne az értéktelen héj. Az ilyen hámozott magból készült pogácsa növedék állatok táplálására alkalmas.

A hajastól való préselésnél a kisajtoló olaj egy részét beszívja a száraz maghéj, melynek olajtartalma csak 1—2 százalék. Pl. hámozatlan napraforgó magból csak 25—30 százalék olajat vagyunk képesek kisajtolni, addig hámozott magból nyert olaj 40—50 százalék.

Mindenképpen igazságtalnos a sajtóolaj utáni visszamaradó pogácsa és zsír és szénhidrát tartalmának fogva a legértékesebb abraknakamany a növedéskalkulációnak, fejősteheneknek egyaránt. Nagy jelentősége bízik a takarmányozás terén, mert dus tápláló anyagartalmukkal s ennek kiváló hasznosításával a gazdaságban természetesen takarmányokat kiegészítik s azoknak tökéletesebb értékesítését lehetővé teszik. Annnyira jól értékesítik pl. a tehének a pogácsában lévő tápanyagokat, hogy tel. kg. pogácsa etetéséből tejlhozamuk 1 liter többletet mutat. Ez érhető is, mert pl. a napraforgó pogácsa, mely főleg fejős tehéneknek való abrak, tartalmaz 32,2 százalék fehérje telet, 27,1 százalék szénhidrátot, 9,10 százalék zsírt, 10,8 százalék vizet, 13,5 százalék nyers rostot s 6,7 százalék hamut. 1—2 kg. székcsa belőle etető tehennelkel, lizommarhakkal, junokkal, sertéssel és igazslovakkal.

Célszerű felhasználása mellett bizonyít az is, hogy a dan és svéd takarmányegységben az olajpogácsa is szerepel s mondhatni, hogy fejős tehének tökéletes takarmányozása olajpogácsák nélkül nem képzelhető el. Ismert dolog, hogy kisgazdánk teheneiket nem tartják jól s természetes adott tejmennyiség nem kielégítő. Egyed szerint való takarmányozásnál elérnek azt, hogy minden tenen éppen annyit kapnia, mint amennyit azt termelesee után megilletné, sem többet, sem kevesebbet a kelletténél. De gazdánk az egyedenkénti takarmányozástól meg mindig nagyon idegenkednek. Olajpogácsák etetésével azonban elérhetnének legalább annyit, hogy állatainknak elegendő tápanyagot juttatnának, (s ezáltal) melytől az állat képes volna több tejet termelni. Ilyen módon is meglehetősen mennyiségű tejtöbbletet tudnának elérni, ami a mai viszonyok között igen kívánatos volna.

Magyarország mezőgazdaságában a többtermelés általános jelszó lett. De minden elcsúsz, erre irányuló törekvésünk csak olajjárás lesz mindaddig, míg ennek lehatalmasabb eszközét a mezőgazdasági

iparágat gazdáink fel nem karolják. Intenzíven egy területen csak akkor lehet gazdálkodni, ha azon a helyes vetésforgást betartjuk. Ezt azonban csak úgy tarthatjuk be, ha azt kellő időben és mennyiségben trágyázhatjuk. Hogy megfelelő mennyiségű trágya álljon rendelkezésünkre, ezt csak állattartással érhetjük el. Az állattartás pedig lehetővé teszi, hogy terményeinket ne nyersen, hanem feldolgozva értékesíthessük.

E szempontokat is tekintetbe véve minél nagyobb arányban kellene az olajos növények termesztését s ezzel együtt az olajgyártást felkarolni, hogy ezáltal a magyar mezőgazdaság felvirágzását előmozdítsuk s nemzetünk vagyonosodását és jólétét egy lépéssel előbbre viihessük.

(Vége.)

HIREK.

***

Megváltozik az őrlés rendje és le szállítják a korpa árát.

Az illetékes miniszteriumokban, a Haditermény Részvénytársaság és malomegyesületek körében napok óta tanácskozások folynak, amelyek arra irányulnak, hogy az új termésből származó gabona kiőrlési arányát akként változtassák meg, hogy a gazdák és állattartók kívánságának megfelelően az 1371. 1916. M. E. számú rendeletben megállapított korpa árát lényegesen mérsékeljék. Ez a rendelet ugyanis a buza- és rozskorpa, búkköny és konkoly árát 100 kgr.-ként 25 koronában szabta meg, szemben az előző evi 17 kor. 50 fillérről, a drágulás tehát 7 korona 50 fillérré rug.

A gazdák érdekképviseleti nyomatköszön állást foglaltak a tulmagas korpaárak ellen és követelték a kormánytól, hogy ezt az árát legalább 5 koronával szállítsa le. A megokolásban kifejtették, hogy a korpa 25 koronás árához hozzászámítandó, még a zsáknak 2 kor. 50 fillér az értéke, a Korpa-központ 50 filléres jutaléka, továbbá a szállítási fuvar költség, úgy, hogy a gazda ezért a cikkért valóságban 33—34 koronát fizet. Ezzel szemben rámutattak arra, hogy a gazda köteles jelentékenyen magasabb tápértékű rozstermészt 34, arpatermészt 33 koronáért átengedni a közfogyasztásnak, ami nyilvánvalóan érzékeny károsodással jár.

Tudósnők értesülése szerint a kormány valószínűleg teljesíteni fogja a gazdák kívánságát és a korpa árát egy legközelebb kibocsájtandó rendeletben 20 koronára szállítja le. Tekintettel arra, hogy az elmúlt, kedvezőtlen évben a Korpa-központ több mint 16,000 vaggon korpát utalt ki, az árszállítás a gazdáknak mintegy nyolc millió korona megtakarítást jelent. A korpa árának újabb szabályozásával kapcsolatban új alapra fektetik a kiőrlés rendjét és a finom tészta liszt árát szintén megváltoztatják. A változásokat a következő adatok tüntetik föl:

liszt tésztaliszta	lőelőliszt	kényerliszt	korpa	elporlás
	az őrlés eddigi aránya:			
15	20	45	18	2°
	az új őrlés aránya:			
15	19	50	14	2°
	az eddigi legmagasabb árak:			
96—	60—	42—20	25—	— K.
	az új legmagasabb árak:			
97—	60—	42—20	20—	— K.

A szóbanforgó kiegészítő rendelet megjelenését a napokban várják.

— **Pestmegye a Haditermény-Részvénytársaság ellen.** Pestvármegye közgazgatási bizottsága ülést tartott Ráday Geórgy gróf főispán elnöklésével. Legnevezetesebb mozzanata az ülésnek, hogy a közgazgatási bizottság jelentése erős kritikát mond a közlelmelésről és a Haditerményről. A jelentés fölhozza azt a gyakorta előforduló esetet, hogy a Haditermény Részvénytársaság olyan lisztet utal ki, amelyet előző rendelkezések másfelé irányítottak. Az ilyen téves rendelkezések, különösen a nyári hónapok kezdetén, amikor a közönség már napokon keresztül liszt nélkül volt, okoztak nagy elégtelenséget a fogyasztók körében. Ez az elégtelenség pedig a hatóságok irányában nyilvánult meg, holott a Haditermény Részvénytársaság alkalmazottainak a mulasztásai idéztek elő a bajt. Ezért javasolja Pest vármegye közgazgatási bizottsága, hogy ha már az 1916—17. évi közlelmelés elutasítását is az eddigi alapon szervezték, mondassék ki a Haditermény Részvénytársaság alkalmazottaival szemben az anyagi, sőt vétkes gondatlanság esetében a büntetőjogi felelősség is, annál is inkább, mert ezek az alkalmazottak — az általános drágaságnak megfelelően — jóval nagyobb javadalmazásban részesülnek, mint a köztisztviselők s így a felelősségből sem vonhatják ki magukat. Ezenfelül amaz alkalmazottaktól, akik a Haditermény Részvénytársaságnal való alkalmaztatásuk címén kaptak támogatást a hadiszolgálat alól, ez a támogatás — ha a mulasztásaikkal zavart idéznek elő, vagy kárt okoznak — vonassék meg. A közgazgatási bizottság lételes jelentésével kapcsolatosan, Förster Aurél dr. annak is kifejezést ohajt adni a miniszterelnökhöz történő fölterjesztésben, hogy végre-válahára történjen valami szigorú intézkedés a boltokban és piacokon garázdaikodó árdragítók ellen. „Ma — úgymond — teljesen ezeknek kényekedveitől függ a vásárló közönség és hallatlan uzsorárákat kell fizetnie olyan cikkeért, amelyeknek épen nem vagyunk szükében.

— **Az őrlési engedélyek kényszere** minden eddigi háborus nehézségnél elviselhetlenebb terhet jelent a nagyközönségre s épen a legszegényebb néposztályra, akik sokszor keserves fél és egész napi várakozás után juthatnak csak a megváltó cédulához, mellyel kis lisztecsekjüket megörlethetik. A gazdasági egyesület igazgatóválasztmányának aug. 13-iki gyűlése éppen ezért egyhangulag elfogadta B. Tóth Ferenc indítványát, hogy írjon fel az egyesület az orsz. gazdaszövetség utján a kormányhoz s kérje meg a jelenlegi rendolytán megváltoztatását, hogy az egyesületnek alkalmával az őrleto malomban irassék fel a megörletett mennyiség, hogy ne kelljen a népek minden egyes alkalommal a hivatalban órák hosszat várakozni s a drága időt haszontalanul eltölteni.

— **Városi husmérés Késmárkon.** A városi sertéshizláló, melyet Késmárkon az ottani polgármester a jóléti bizottsággal létesített, már megkezdte hasznos működését. A kilonként 6 koronáért árusított hus mellett hentesárukat is kap a közönség, azonkívül zsirt is. Hogy a zsirt mindenki szükségleti arányában kapja, annak kiárúsítása a városházán kapható utalványokkal történik. Ilyen módon egész a tél beálláig biztosítva van a lakosság szükséglete.

— **Az iskolaév megkezdése.** A szülők részéről nagy érdekű figyelmeteztet kaptunk, amelynek lehetetlen szót és hangot nem adnunk. Valamennyinek egy a véleje: az iskolaév megnyitását szeptember elejéről el kell halasztani októberre, mint ahogy a tavalyi iskolaévet június vége helyett, már májusban berekesztették. Az indító okok, amelyek ezt a rendkívüli intézkedést követelik a kultuszminisztertől, teljesen azonosak azokkal a motívumokkal, amelyek az év gyorsabb bezárására bírták. Hogy csak a legfontosabbakat említsük: az erősebb fiúk kitünő szolgálatot tesznek a gazdaságban, amelynek most minden munkáskézre százsoros szüksége van. Az az egy hónapi késedelem az iskolák megnyitásban kevesebbet fog ártani gyermekeink művelődésének, mint amennyit lendit sokféle vonatkozásban nehéz helyzetünkön. Ajánljuk az ügyet az illetékes hatóság figyelmébe.

— **Az izr. iskolában a javító vizsgák** augusztus hó 31-én délután fél 5 órakor fognak megtartatni. A tanulók beiratása a jövő iskolai évre szeptember 3-án lesz. A rendes tanítás szeptember 4-én fog kezdődni.

Hirdetmény.

A felmentések meghosszabbításáról.

Masolat: *Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város főispánjától.*

Szám: 13—65. f. i. 1916. Valamennyi fűszolgabíró és polgármester urnak. A hadügyminiszter utján a földmívelésügyi miniszter ur tudomására jutott, hogy egyes közgazgatási hatóságok az ez iránt kiadott rendelkezések téves értelmezésével engedélyt adnak a hadrakelt seregelt felmentett egyéneknek is arra, hogy felmentésük meghosszabbítása iránt beadott kérvényeik elintézését tartozkodási helyükön bevárhatják. Miután ily engedélyek érvénye mindenkor a felmentő katonai hatóságok hozzájárulásához van köve, amelyet idejekorán kell megszerezni, hogy a hozzájárulás még az eredetileg engedélyezett szabadság lejárla előtt meglegyen, nyomatköszön figyelmeztetem, hogy amennyiben a felmentés engedélyező katonai hatóságok hozzájárulása a szabadság meghosszabbításához a bevonulási napig meg nem érkeznek, ugy a felmentetnek póttésztéhez minden körülmények között be kell vonulnia. A hadügyminiszter ur további közlése szerint nagy mertékben szaporodik azoknak a felmentési kérvényeknek a száma, melyet az érdekelték közvetlenül a hadügyminiszteriumhoz intéznek, abban a reményben, hogy ezen az uton a felmentés hamarabb megtörténik. Miután a kérvények elintézése a közbeeső közgazgatási hatóságok véleményezéséhez van köve s így a hadügyminiszteriumhoz közvetlenül benyújtott kérvények tekintetben nem vételnek, tegye közhírré, hogy saját érdekükben cselekszenek, ha felmentési kérvényeiket nem közvetlenül a hadügyminiszteriumba küldik, hanem azokat a városi, járási hatóságoknál nyújtják be, melyek azután a kérvényeknek megfelelő helyre való eljuttatásáról gondoskodni fognak.

Budapest. 1916. évi aug. 5.

Gróf Ráday, főispán.

11933—ki. 1916. szám.

Közhierré tesztem.

Nagykörös, 1916. évi aug. hó 16.

Póka, golphármester.

ZÓKY ISTVÁN épület- és géplakatos Nagykörös.

IV. Mentovich-utca 357. sz.

Elvállal mindennemű **épület és vasszerkezetek munkálatait**, valamint **gépjavításokat, villanyvillágítási javításokat, villanycsengők bevezetését és javítását, modern sir- és drótkerítéseket** stb. stb. jutányos árak mellett szolid kivitelben készítik.

HIRDETMÉNY.

A város háztartásában szükséges tüzelő fa a helybeli lakos tulajdonosoktól szerzzetlik be.

Akiknek tölgy tűzifájuk van eladó — a v. gazdatanácsnoki hivatalon jelentkezzenek.

Jó minőségű kemény tűzifa kisebb mennyiségben is bejelenthető megvételre.

Nagykörös, 1916. aug. 18.

2—3-f.

K. Faragó.
gazdatanácsnok.

11923—ki. 1916. szám.

Hirdetmény.

Ismételten felhívom azokat, akik hatósági lisztet akarnak igénybe venni, hogy jelentkezzenek M. Kovacs László közig. fogalmazónál a főgimn. tornateremben bármely napon d. e. 8—12-ig és d. u. 2—5 óráig.

Akik már vásárlási igazolványt váltottak, csak akkor vehetők fel a közellátatlanok lajstromába, ha vásárlási igazolványaikat ugyanott visszaadják.

Akik pedig a reudes időben jelentkeztek hatósági lisztért, azok aug. hó 16. napjától érvényes liszt és kenyérjegyeiket ugyanott megkapják 16-ától kezdve.

Nagykörös, 1916. évi aug. hó 15.

2—3-f.

Póka,
polgármester.

Kössön mindenki
Hadibiztosítást.

Eladó ház.

Czirják Józsefnek II. ker. 12. sz. alatt levő háza örök áron eladó: értekezni lehet a fenti szám alatt. 1-2v.

Bán Korszós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, éléskamra, sertésöl és nagy kocsiszimból, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerttel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Kiss László VII. ker. 145. sz. háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, istálló és 264 n.-öl területű udvarterhből áll, örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az irodán.

Eladó föld.

Eladó szőlő és földbirtok. Szobonya Lajos tanítónak a Temető-hegy elején levő, 4 vékás szőlő és 3 vékás veteményföldje Papp Gedeon ur szomszédságában, örök áron eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal Erzsébet Királyné ref. leány iskola, III. ker. 55 szám alatt. folyt.

Az Alsójárason, közvetlen az iskola szomszédságában 24 hold szántó és kaszáló tanyás földbirtok örök áron eladó. Értekezni lehet X. ker. Szolnoki utca 8. sz. alatt. 1

Házvezető — 40—50 év körüli — sürgősen alkalmazást kaphat. Cim a kiadóhivatalban.

Vegyések.

Családtalan házapár ^{40—50 év körüli} — műveltebb házvezetőnőt keres. Értekezni lehet VI. k. 58. sz. alatt. 2-2f.

Keresek 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel november elsejére; értekezni lehet X. ker. 125. sz. alatt, vagy a kiadóhivatalban. 2-3f.

Tüzifa eladás. Gerecse Ambrusnak a Nyársapáton Ádám László ur szomszédságában 24 öl akácfa, 1060 kéve rőzse, vágott fa és több rendbeli mesterséghez való szálás akácfa ja van eladó. Értekezni lehet a helyszínén. 2-4v.k.

Egy ügyes tanoncot keresek azonnali belépésre BICZÓ ELEMER fodrász. IV. k. Kecskeméti-u. I. sz.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik fizetéssel Székely Albert könyvkereskedőnél.

Valkó Ambrus tanítónak a Kürtibben 4 vontató idei szénája és lábón álló sarjuja van eladó. Értekezhetni lehet IV. ker. 403. sz. a.

Lakás változtatás.

II-ik kerületből augusztus 1-től az V. ker. 229. sz. alá helyeztem át lakásomat, ahol a legjutányosabb áron készítek férfi és női lábbelit a legszebb kivitelben s a mai viszonyoknak megfelelően.

9—13-f. Tisztelettel:

SZILÁGYI SÁNDOR

Értesítés! Van szerencsénk értesíteni az igen tisztelt gazdaközönseget, hogy **mindenféle haditerményt** vásárlunk, ugyanint **gabonát, tehér és farka babot, burgonyát** a legmesszebbmenő legmagasabb meghatározott árak mellett. Gabonához zsákokat is adunk.

Becses pártfogásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel:

VASS JÓZSEF és RIGÓ MIHÁLY

TERMÉNY-
KERESKEDŐK.

NAGYKÖRÖS,

IV. kerület 23. szám.

NĒU JAKAB mezőgazdasági gépraktárában beszerzhetők: valódi **CORMICK-féle** tárcsás boronák, Aächer és Sack ekék, eredeti párosoru 12-14-16 soros Melichár vetőgépek, vasboronák és egyéb gazdasági eszközök. Szecskavágóknak drb., még a készlet tart, 50 korona.